

NYHETSBREV • NR 4/2009

Centrum för religionsdialog i Stockholms stift

Verkar för samarbete och goda relationer mellan kristna och människor av annan tro genom att

- Stötta och inspirera till religionsmötesprojekt i Svenska kyrkans församlingar
- Erbjuder kurser, samtalskvällar och dialoggrupper
- Förmedla kunskap, kontakter, litteratur mm
- Reflektera teologiskt över erfarenheter av religionsmöte

Mitt folk, mitt folk, vad har jag gjort mot dig...

**27 JANUARI KL 9-15 (OBS! NYTT DATUM)
I HÖGALIDS FÖRSAMLINGSHUS**

Långfredagen var en fasans dag för judarna i medeltidens Europa. Uppeldade av predikningar om judarna som "gudsmördare" iscensatte de kristna pogromer där judar misshandlades och dödades.

Det kanske mest kända exemplet på en antijudisk teologi är det liturgiska momentet Improperierna, i vilket judar förebrås för att de har dödat Jesus. Men även i många övriga av fastans och påskens texter, böner, psalmer och musikstycken lurar judefientlig-

heten under ytan. Hur ska vi idag medvetandegöra oss om och förhålla oss till detta fruktansvärda arv?

Jesper Svartvik, Krister Stendahl-professor vid Lunds universitet och Svenska Teologiska Institutet i Jerusalem, och Mats Ekström, präst i Stockholms stift och aktiv i judisk-kristen dialog, leder ett samtal kring detta.

Avgift: 500 kronor.

Anmälan via www.stockholmsstift.se/kursanmalan

Att tolka Bibeln och Koranen – konflikt och förhandling

**9 FEBRUARI KL 10-16 I S:T GÖRANS
FÖRSAMLINGSHUS, ARBETARGATAN 21**

Religiösa texters meningar är inte enkla och entydiga, utan skapas i tolkande gemenskaper. De ständiga processer av nytolkning av Bibeln och Koranen som sker i judiska, kristna och muslimska traditioner presenteras i den nyutkomna boken "Att tolka

Bibeln och Koranen – konflikt och förhandling”. Karin Hedner Zetterholm, Mikael Larsson, Susanne Olsson och Hanna Stenström är några av de forskare som medverkar i boken, liksom även vid denna kursdag. Det aktiva uttolkandet av Guds ord i judendomen, våldsamma texter i den kristna traditionen och ”blågul islam” är några teman som kommer att tas upp.

Avgift: 600 kronor.

Anmälan via www.stockholmsstift.se/kursanmalan.

Dynamik och dynamit i religionsmötet III

18 MARS KL 9-16 I SKÄRHOLMENS KYRKA

Inspirationsdag för Nätverket för praktisk religionsteologi och alla som är intresserade av religionsmöten. Inbjuden talare är Jan Henningsson, som presenterar det religionsteologiska dokument om kristendomens förhållande till islam, som han skrivit för Svenska kyrkan.

Skärholmens församling presenterar sitt arbete med religionsmöten och hur processen kring mos-

kébygget där utvecklas. Det blir också tillfälle för deltagarna att dela erfarenheter av religionsmöten i församlingsarbetet och diskutera hur ett religionsteologiskt dokument kan vara till stöd och vägledning i detta.

Dagen inleds med mässa kl 9 och därefter serveras frukost.

Avgift: Lunch till självkostnadspris, ca 70 kronor.

Anmälan via www.stockholmsstift.se/kursanmalan.

Eftermiddagsteologi: Jesus möter Buddha

27 APRIL KL 16-18

PÅ CENTRUM FÖR RELIGIONSIALOG

”Jesus möter Buddha. Kristna och buddhister i dialog” heter en essäsamling av Jan Olov Fors, präst i Kungsholms församling. Finns det likheter mellan Jesus och Buddha och vad har de att lära oss om livet? Går det att förena tankar på reinkarnation och nirvana med det kristna evighets hoppet?

Detta är exempel på frågor som diskuteras i boken och som Jan Olov Fors kommer att samtala om med buddhistmunken Bhante Dhammaratana över en kopp te på Centrum för religionsdialog. Välkommen att vara med i samtalet.

Anmälan via www.stockholmsstift.se/kursanmalan.

Paul F Knitter höll den första Krister Stendahl-föreläsningen

- Jag har kommit hela vägen från New York för att berätta något som ni redan vet – att Krister Stendahl var en profet. Så inledde professor Paul F Knitter sin föreläsning till Krister Stendahls minne i Storkyrkosalen den 13 oktober 2009.

Föreläsningen arrangerades av Centrum för religionsdialog i samarbete med det judiska utbildningsinstitutet Paideia och är tänkt att vara den första i raden av årligen återkommande Krister Stendahl Memorial Lectures.

Det är i år 25 år sedan Krister Stendahl vigdes till biskop i Stockholm. Under sina fyra år som biskop betonade han betydelsen av teologisk reflektion och aktualiserade frågan om vårt förhållande till andra religioner, inte minst judendomen. Barbara Spectre, direktör för Paideia, lyfte fram detta i sin hälsning:

”Our treasured friend, Bishop Krister Stendahl, was a master of dialogue. Dialogue on the deepest of levels. At the founding of our institute, Paideia, he said ‘Paideia will reenergize the specificity of the Jewish experience so fully that it can say to the rest of

the world: When we tell our story, what do you come to think about in yours?’ What a marvelous vision: that our own self-understanding is dependent on our ability to be open to the difference of the other. He would refer to the Hebrew word Shma, that means both Listen and Understand.”

Paul F Knitter är Paul Tillich Professor of Theology, World Religions and Culture vid Union Theological Seminary i New York. Han hör till de mest kända företrädarna för en pluralistisk religionsteologi. Hans bok *No Other Name?* räknas till klassikerna på området. Han betonar betydelsen av att freds- och rättvisefrågor är en del av religionsdialogen, vilket *One World, Many Religions* ger uttryck för. Hans senaste bok *Without Buddha I Could Not be a Christian* summerar hans

Foto: Arkiv

Paul F Knitter var den första Krister Stendahl-föreläsaren.

mångåriga erfarenhet av Kristen-buddhistisk dialog.

I sin föreläsning till Krister Stendahls minne, med rubriken *Christianity and the Religions: A Zero-sum Game? Reclaiming "The Road not Taken" and the Legacy of Krister Stendahl* anknöt han till en artikel av Krister Stendahl, som diskuterar om kristendomen kunde ha gjort ett annat vägval, där man inte såg sig som en väg som efterträdde judendomen, utan som en jämbördig väg.

Världsreligionerna är inte involverade i ett "nollsummespel" där bara en kan ha rätt och alla andra fel, sa

Paul Knitter. Snarare kan de leva sida vid sida i samförstånd, var och en med sitt unika budskap. Och kristendomens unika, icke förhandlingsbara budskap menade Knitter, med stöd hos Stendahl, är budskapet om Guds rike, att Gud står på de förtrycktas och marginaliserades sida. En tro som inte leder till engagemang för rättvisa saknar något väsentligt – det är kristendomens bidrag till dialogen mellan de troende.

Föreläsningen finns att ladda ned från Centrum för religionsdialogs hemsida. ■

Boktips

Att tolka Bibeln och Koranen – konflikt och förhandling

Red: *Hanna Stenström. Studentlitteratur.*

”Det övergripande temat för denna bok kan formuleras mycket enkelt: Vad händer när gamla texter – Bibeln och Koranen – tolkas i nutid?” Det skriver Hanna Stenström, exegetisk forskare vid Svenska kyrkans forskningsavdelning, i inledningen till den bok hon redigerat och medverkar i, *Att tolka Bibeln och Koranen – konflikt och förhandling*. Den kan beställas via www.studentlitteratur.se eller tel 046-31 21 00. Ca pris 160 kr.

Tolkningssämnet behandlas av en rad forskare från judiska, kristna och muslimska sammanhang. Ett genomgående

tema är texttolkningen som plats för konflikt och förhandling. Många av författarna skriver ur ett feministiskt perspektiv som t ex Haifaa Jawad, vars artikel har rubriken ”Islamisk feminism, ledarskap och offentlig representation”. Naomi Graetz ger exempel på judisk feministisk midrash. Mikael Larsson diskuterar bl a feministteologers tolkningar i sin artikel ”Att söka uppbyggelse i våldsamma bibeltexter”. Här ryms också andra inlägg som exempelvis Hans Leanders bidrag om en postkolonial läsning av Jesu intåg i Jerusalem.

Boken ger också ett brett historiskt perspektiv på texttolkningens förhandling och kamp i de olika traditionerna. Förutom ovan nämnda författare och forskare medverkar Tamara Cohn Eskenazi, Mohammad Fazlhashemi, Karin Hedner Zetterholm, Susanne Olsson, Jonas Svensson och Tommy Wasserman.

Tisdag den 9 februari arrangerar Centrum för religionsdialog en seminariedag kring *Att tolka Bibeln och Koranen – konflikt och förhandling*. Se under På Gång i detta Nyhetsbrev. ■

Dynamik och dynamit i Fisksätra

Guds hus-projektet i Fisksätra och ett samtalsdokument om religionsteologi för Svenska kyrkan stod i fokus vid en kursdag för Nätverket för praktisk religionsteologi den 7 oktober.

Foto: Arkiv

Kursdagen i Fisksätra inleddes av Henrik Larsson.

Projektledare Henrik Larsson inledde dagen med en andakt, där han berättade en gammal judisk legend om att det är våra frågor som förenar oss människor snarare än svaren.

Förmiddagen ägnades åt en presentation av Guds hus-projektet, som är ett samarbete mellan Svenska kyrkan, S:t Konrads katolska församling och den islamiska föreningen. Meningen är att församlingshuset ska byggas om så att det blir en mötesplats för människor från de olika trosriktningarna. Kyrksalen ska anpassas så att den bättre tillgododar den katolska församlingens behov och en moské ska byggas i anslut-

ning till församlingshuset.

I Fisksätra bor nu en andra generation, för vilka det här är en hembygd. Det finns ett hembygdsmuseum som samlar in livsberättelser. Att bygga heliga rum är en del av denna process då människor rotar sig på en plats, och den lokala förankringen är förutsättningen för projektet, menade Henrik Larsson.

På eftermiddagen presenterade professor Kajsa Ahlstrand från Uppsala universitet det samtalsdokument om religionsteologi som hon arbetar med för Svenska kyrkans räkning. Skriften, som ska vara klar nästa höst, kommer att användas som utgångspunkt för samtal kring hur vi som kristna kan se på andra religioner. "Vad säger kyrkan om andra religioner" är en vanlig fråga i kyrkliga frågespalter, konstaterade Kajsa Ahlstrand. En början till svar är att konstatera att Jesus inte sa "Följ mig" till alla han mötte. Att vara kristen är en väg att gå, och den behöver inte vara mindre värdefull för att det finns andra vägar.

Nätverket för praktisk religionsteologi vill samla anställda och frivilliga i församlingar i Stockholms stift som är intresserade av religionsmötesfrågor. Kursdagarna "Dynamik och dynamit i religionsmötet" är öppna för alla intresserade och nästa kursdag blir den 18 mars i Skärholmens kyrka. Då kommer Jan Henningsson och berättar om ytterligare ett dokument som han arbetar med, som ska fokusera på kyrkans relation till islam. Mer information finns under rubriken "På gång". ■

Prenumerera på Nyhetsbrevet

Läs nyheter och information från Centrum för religionsdialog
Nyhetsbrevet distribueras digitalt 4 ggr/år.

Vill du prenumerera kontakta Lena Hedström, lena.hedstrom@svenskakyrkan.se

På centret arbetar:

Stiftsadjunkt Helene Egnell, tel 073-561 89 64, helene.egnell@svenskakyrkan.se

Stiftsadjunkt Annika Wirén, tel 073-561 14 21, annika.wiren@svenskakyrkan.se

Besöksadress: S:t Jakobs församlingshus, Västra Trädgårdsgatan 2

Postadress: Box 16345, 103 26 Stockholm

www.centrumforreligionsdialog.se

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS STIFT